

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/7-2-24
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум:
08.07.2015.		

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Марина Јањић, ванредни професор
2. Др Мирјана Илић, доцент
3. Др Татјана Пауновић, редовни професор

2. Одлука Већа департмана за српски језик број 10/7-2-9 од 29. априла 2015. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Нина Љубиша Судимац
2. Година уписа на мастер академске студије
2014/2015.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије филологије (модул српски језик)

III НАСЛОВ – МАСТЕР РАДА:

Настава акцената од актуелног ка перспективном

IV ПРЕГЛЕД-МАСТЕР РАДА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Мастер рад кандидаткиње Нине Судимац: *Настава акцената од актуелног ка перспективном* садржи укупно 111 страница на којима је компонована сложена структура састављена од укупно 10 поглавља са многобројним потпоглављима и то: Увод, Прозодијски систем српског језика, Методолошке поставке, Анализа резултата спроведног истраживања, Преглед владајућих ставова у лингвистичкој и методичкој литератури, Настава акцената у светлу научне теорије конструктивизма и наставног система учења откривањем, Неколико могућности за организовање наставе акцената, Закључак, Прилози и Литература.

У потпоглављима, кандидаткиња је елаборирала питања као што су: акустичка страна српских акцената, дијалекатска припадност и акценат говора Блага, основни подаци о ареалу, инвентар и дистрибуција прозодема у косовско-ресавским говорима, акценатске дужине, преношење акцената на проклитике.

У делу који се бави наставном теоријом, кандидаткиња даје преглед поставки конструктивизма и учења откривањем и додаје две методичке апликације. Разматра могућности различитих методичких приступа: примену принципа завичајности, хомографа, улогу шатровачког говора у настави, а разматра и примере семантичке дистинкције која се постиже различитим акцентима исте речи; бави се и питањима реченичног акцента и реченичне интонације.

Резултати истраживања илустровани су табелама, којих у раду има 44, затим, једним статистичким графиконом, једним дијаграмом и помоћу 6 слика.

Литература је релевантна, ицрпна и савремена.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА
2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА
3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Да ли теза садржи све битне елементе

По чему је теза оригиналан допринос науци

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања

У раду се пошло од следећих циљева и задатака истраживања: извршити прозодијску анализу ученичког говора на подручју Блага и видети да ли има неких промена и иновација, тј. да ли је актуелна настава акцената ефикасна. Закључке до којих је кандидат дошао су следећи: а) краткосилазни акценти повукли су се са отворене ултиме, док се дугосилазни акценти чувају; б) на унутрашњим слоговима добро се чувају оба силазна акцента; в) метатакситичко преношење акцената веома је раширена појава – у говору млађе популације јавља се преношење силазних акцената и са унутрашњих слогова што представља једну од прогресивнијих промена; г) метатонијски дугоузлазни акценат веома је стабилан и раширен; д) једна од иновација је губљење предакценатских дужина у корист метатонијског дугоузлазног акцента; ђ) јављају се облици са пренесеним акцентом на проклитику и код негираних и код сложених глагола; е) присутни су правилни парадигматски облици акцената, али и аналошко уопштавање акцената у парадигми; ж) акут је и даље жив и чује се у говору ученика; з) дистрибуција акцената у позајмљеницама проблематична је и у двосложним речима; џ) доста је речи са неправилним местом акцента који се налази на првом слогу. Резултати спроведеног

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Број:

1017-2-24

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Датум:

08.07.2015.

истраживања показали су да се иновације јављају у говору млађе популације на косовско-ресавском терену – подручју које је удаљено од стандардног језика.

Имајући у виду сву сложеност и специфичност српског ортотонијског норматива, сасвим је јасно да ученицима није лако овладати њиме – поготову ученицима у дијалекатским срединама призренско-тимочког и косовско-ресавског дијалекта. Кандат закључује да наставу акцената ваља осавременили, употпунити и приближити је ученицима, а све у циљу постизања функционолног знања. На питање: како унапредити наставу акцената, одговор је дат у другом делу рада. Савремена настава акцената треба бити базирана на теоријским поставкама учења откривањем и конструктивизма. Српску ортотонијску норму ученик може разумети само кроз лично говорно искуство. У раду су понуђене практичне могућности за организовање наставе у школама. Креативним приступом часовима српскога језика превазилазе се недостаци традиционалне наставе као што су граматизирање, занемаривање личног искуства ученика, недовољно придржавање принципа очигледности итд.

Мастер рад *Настава акцената од актуелног ка перспективном* кандидаткиње Нине Судимац представља комплексан и широко захваћен приступ акценатском систему српског језика у настави. У раду су урађена акцентолошка, емпиријска истраживања с једне, и методичка, теоријска истраживања, с друге стране. Њихова симбиоза јесте у моделим савремене наставе акцената у светлу научне конструктивистичке теорије у виду наставног система учења откривањем. Кандидаткиња је детаљним истраживањем показала да актуелна настава акцената не резултује оперативним, тј. функционалним знањима, тј. говорним компетенцијама ученика, те они и у средњој школи, након задржавају дијалекатске ортотонијске навике служећи се дијалектима косовско-ресавске непренесене акцентуације. Да би се ученицима олакшало и да би се настава акцената учинила плодотворнијом и функционалнијом, кандидаткиња указује на могућности перспективног унапређивања наставе у правцу савремене наставне методологије, којом се у подстицајним условима за рад, настава акцената ученицима олакшава и добија на употребној вредности и трансферу стечених знања из ове области у свакодневној комуникацији.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана
- да се мастер рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се мастер рад одбија

Због релевантности и актуелности проблема, те сложености наставне методологије и значајних резултата истраживања, као и сврсисходних решења извођења савремене наставе акцената, са задовољством препоручујемо одбрану мастер рада *Настава акцената од актуелног ка перспективном* кандидаткиње Нине Судимац.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

1017-2-24

Датум:

08.07.2015.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Марина Јањић, ванредни професор

Др Мирјана Илић, доцент

Др Татјана Пауновић, редовни професор

